

20 sentyabr neftçilərin peşə bayramı gündür

Bu gün Azərbaycan öz tarixinin davamlı sosial-iqtisadi inkişaf mərhələsinədir. Ölkəmiz ictimai heyatın bütün sahalarında sərülü müasirleşmə dövrünü yaşayır, dünya iqtisadiyyatına inamlı integrasiya olunur, öz milli maraqlarını uğurla tomin edir. İqtisadiyyat diversifikasiyası olunur, ümumi axımlı məhsulən qeyri-neft sektorunu payı artır. Azərbaycan artıq iqtisadi qüdrətinə görə bütün dünyada Conubi Qafqaz regionunun şəhərisiz lideri kimi qəbul olunur, tanınır və tqoqrı edilir. Bütün bunlar isə ümummilli lider Heydər Əliyevin üzəqgörən siyasetinin, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi altında gerçəkləşdirilən fədakar eməyin real bəhərlərindər. Prezidentini dediyi kimi "Bizim bugünkü inkişafımız, bugünkü naliyyətlərimiz, Azərbaycanın həqiqətən müstəqil ölkə kimi dərinliyində qədəm qoymış böyük dərəcədə 'Əsri kontraktı'nın imzalanmasına ilə bağlıdır. Bu, çox cosaçılı və müdrik addım idi. Əgər 1994-cü ilde Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə "Əsri kontraktı" imzalanmasayıd, bu gün təsəvvür etmək mümkün deyil ki, Azərbaycan hansı vəziyyətdə olibildi. Ölkəmizdə görünen quruculuq-abadlıq işlərinin, dayanıqlı iqtisadiyyatımızın, böyük valyuta cətiyətlərimizin osas mənbəyi "Əsri kontraktı"dır".

Ən yeni tariximizə döndən nöqtəsi kimi səbəbi hekki olmuşluq 1994-cü ilin 20 sentyabrından bizi 22 illik bir zaman ayırdı. Amma hadisələrin gedisi göstərir ki, vaxt keçidkə "Əsri müvəqqətili"nin tarixi şəhəriyəti azalmır, eksina, daha da artı. Azərbaycanın davamlı inkişafının teməl dəşni təşkil edən enerji strategiyamız sonrakı illərdə heyata keçirilən regional və global şəhəriyət layihələrin üçün möhkəm zərər yaratmışdır. Hazırda SOCAR 15 ölkənin 23 şirkəti ilə imzallanmış, 17 Hasiflət Pay Bölgüsü Səzişində (HPBS) Azərbaycan dövlətinin uğurları təmsil edir. Eyni zamanda SOCAR-in təsisiçiliyi ilə yaradılmış 36 birge müəssisə, 6 alyans, xarici ölkələrdə tərəfəməşşəklerin fealiyyəti neft və qaz sənayesinin, demək olar ki, bütün sahalarını əhatə edir. Birge layihələrdə eməkdaşlıq etdiyimiz xarici partnerlərlə, arasında "BP", "Total", "Petrobras", TPAO, "Chevron", "StatOil", "LUKoil" və digər dünya miqyaslı şirkətlər vardır. HPBS-lər çərçivəsində 1995-2016-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının neft-qaz sektoruna ümumiyyət 68,2 milyard ABŞ dollarından artıq sərmaya qoyulmuşdur. Bu illərdə Azərbaycanın xarici səməyədarlar üçün calibedi ölkəyə çevrilmiş mühüm naliyyətlərdən ibarətdir. Dövlət başçısı canab İlham Əliyev "Şahdəniz-2" platformasının deñizə yaxınlaşması mərasimində buna bağlı demişdir. "Bu gün Azərbaycan dünya xaritəsində etibarlı tərəfdəs, hörmətə layiq olan ölkə kimi tanınır. Bir bütün əhdəliliklər yerine yetirir, xarici səməyədarlar üçün yaxşı şərait yaratmışdır. Onların səməyələri canan çərçivəsində qorunur. Səməye yoxulosluq üçün Azərbaycanın çox calibedi ölkədir. Şadəm ki, indi neinki neft-qaz sektoruna, digər sektorlara da yeri, xarici səməyələr qoyulur. Bütün bu işlərin teməli 1994-cü il sentyabrın 20-də qoyulmuşdur".

"Əsri müvəqqətili" çərçivəsində nəhəng karbohidrojen ehtiyatlarında malik "Azəri", "Çıraq" yataqlarının ve "Güneşli" yatağının derinləşdirilməsi həsəninin işlənilməsi bu gün de Xəzər dənizindən Azərbaycan sektorunda heyata keçirilən en böyük neft hasilatı layihəsidir. Layihə üzrə indiye qədər Azərbaycan iqtisadiyyat üçün müstəsna şəhəriyət malik böyük uğurlar qazanılmış, ilk neftin çıxarıldığı vaxtdan ölkədə nef hasilatı böyük hecdə artdıq, 1997-ci iləki 9 milyon tondan 2010-cu ilde 50,4 milyon tona çatdırılmış, son illərdə 42-43 milyon ton səviyyəsində stabiləşdirilmişdir. İndiyədək "Azəri-Çıraq-Güneşli" (ACG) yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı edilmişdir. HPBS-nin sonunadək yataqlardan 5 milyard barel neftin çıxarılması planlaşdırılır. Layihənin tammiqyaslı işlənməsi çərçivəsində yeni sərmaya qoyuluları və neftvarıma emsalın artdırılması ilə elave 4 milyard barel neftin hasilatı edilmişdir. İmprobabilistik ACG yataqlar blokundan 407 milyon ton nef, 124,9 milyard kubmetr qaz hasilatı